

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. titelótábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

a kir. titelótábla épületében.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

Bucsuzás.

Pécs, 1896. november hó 18

Vasárnap déltáján sűrű füstgomolyok tódultak ki a városházán levő polgármesteri szobák ablakain, úgy hogy a toronyór rémültében tüzet jelzett, de megnyugtatták alulról, hogy nincs ott tűz. csak füst, mert most füstölök ki a polgármestert a városházáról, még pedig amint illik, finom tömjénfüsttel.

A bucsuzó városi tisztikar élén Majorossy főjegyző gyakorlott kezeiben himbálódzott a füstölő; sokat forgatta már s legutóbb Fehérváry miniszternek orozva való megüdvözlésében remekelt ezen a téren. A gondviselészerű ember, a nagy Aidinger, kénytelen volt hát végighallgatni, hogy milyen portentum is hát ő voltaképpen, hogyan csinált egy Kréwinkliből virágzó, modern várost, hogyan köszönhetünk neki mindent, ami harminc esztendő alatt Pécssett történt stb. stb.

De hát ravasz feje van ám ennek a mi tultengő szívű volt polgármesterünknek, hamarosan átlátott a szitán, hogy az ő örökébe ülni készülő utóda azért keríti a harminc év óta történeteket tisztán és egyedül az ő nyakába, hogy majd ha a nagy „alkotási vigasságnak“ elkövetkezik a szomorú bójtje, akkor ő mint utód moshassa a kezeit, hogy nem én csináltam, Aidin-

ger alatt folyt az a gazdálkodás, a melynek levét most iszszuk, akkor nem volt még intézkedési jogom, csak engedelmességek kellett.

S minthogy Aidinger jól látja, hogy ez a bójt már nem is lehet olyan messze, fogta magát és ismert szerénységével elhárította magától a neki imputált érdemeket, de egyuttal a felelősség kizárólagosságát is. Hogyan a mauóban is vállalkozhatnék egyetlen ember olyan tömörked érdem viselésére? Hogy teszem mást ne említsünk, hát egyedül Aidinger érdeme Pécs város közlekedési érdekeinek oly fényes érvényesülése, hogy a budapest-pécsi vasutnak legalább a nevét mentették meg városunk számára, ha már magát a vasutat Szt.-Lőrincnek vitték is; hisz annak a vasutnak nem csak Aidinger volt az egyedüli engedélyese, őt tehát csak részben illeti meg az érdem, habár elismerjük, hogy övé volt belőle az oroszlanrész.

Hát a sátoztábor, amely körül most keresnek helyet temetőnek, valószínűleg azért, mert a sátoztábor maga olyan jó pénztemetőnek bizonyult; most már ennek a létesítését sem vállalhatja magára kizárólag a volt polgármester, ámbár ennek köszönheti kir. tanácsosságát, a város pedig egy jó csomó adósságot. Emlékszünk ugyan még rá, milyen tüzzel-vassal küzdötte le Aidinger az akkori meglehetősen

erős ellenzékét, amely nem akarta meghozni a kívánt óriási áldozatot a problematikus előnyért; de hát most, hogy az eredmény az ellenzéknek adott igazat, jól esik a felelősséget azokra tolni, akik akkor a polgármesteri akarat kivitelénél statisztika szerepre vállalkoztak.

Itt vannak a méreg drágán épült kaszárnyák, a melyeket Aidinger adósságra építettett s ezt mindig azzal okolta meg, hogy azok szép jövedelmet fognak hozni a városnak. — Hát szép dolog az a házbér, de nem okosan cselekszik az, aki nyomasztó adósságba dönti magát azért, hogy drága pénzen bérházat építsen, főleg, ha aztán az a remélt bérösszeg sem üt be a számítás szerint. Mert különös dolog, Pécs városa mindig nagyon drágán épített, a kaszárnyákba pedig soha sem költözött annyi katonaság, amennyire számítottunk s így a bérösszeg is mindig alól maradt a számításban, mert katonaság nem az elfoglalt helyiségek száma után, hanem az elszállásoltak létszáma szerint fizetik a bért.

De az csak elvitáztatlan érdeme Aidingernek, hogy az ő polgármestersége alatt annyi iskola keletkezett? Nos hát, ha a törvény végrehajtása érdem, akkor igen; mert a népoktatási törvény szerint a város tartozott népiskolát oly mértékben felállítani, hogy valamennyi tanköteles gyermek oktatásban részesüljön, még pedig

A „Pécsi Figyelő“ tárcája

Betyárszerelmem.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája —

Bizony régen esett meg ez a história. Akkor, amikor még a magyar betyárvilág gyöngykorát élte a magyar romanticizmusával, költőiségével. Akkor, a mikor a magyar betyár még künn lakott az erdő rengetegében s csak úgy néha-néha látogatott be egyik másik tanyára, vagy faluba, a — szeretőjéhez.

Mert szeretője volt mindegyiknek. E nélkül nem is lehet elképzelni igazi magyar betyárt. És a magyar betyár kényes volt a szeretőjére, hogy ne mondjam: féltékeny. Jaj volt annak, akire gyanut fogott, hogy az ő babája körül settenkedik. Kikergette abból a szerelmet a betyár, még ha pajtása volt is.

* * *

Öreg este volt a faluban; hideg, zordon őszi est. Olyan sötét volt, hogy szöveget lehetett volna belevérni. Valóságos Istenkisértés ilyenkor utnak indulni, hozzá még olyan vidéken, mint Galambos, a melynek környékén nem ritkán lehetett látni egy egy szürös atyafit, ki lóháton járta be a határt s ha valami gyanusat érzett, úgy beleveszett a rengetegbe, hogy lámpással se lehetett volna megtalálni.

És mégis akad egy ember, ki éppen most indul utnak.

Balog Imre ép. most fordult ki a gazdája udvarából. A kapu előtt megáll, rendbe hozza a subáját, a szögét jól lehuzza a fülére, még egyszer letömi a dohányt a pipájában s aztán neki indul a sötétségnek.

A szomszédfaluban akadt egy kis dolga. Nappal nem hagyhatja magára a nyáját, hát este indul neki; reggelre majd csak visszakerül.

Az éjszaka nem izgatja. Megszokta a sötétséget. Ismeri a vidéket, annak minden zegét-zugát, lakóját. Nem fél ő a betyártól, hisz jó lábón áll velük, közibük való.

Nyugodtan ballag a falun végig. Egy-egy kutya nekiugrik, megugatja, de aztán ijedten ugrik vissza a tekintélyes somfa bot elől, mely egyedüli fegyverét képezi a tagbaszakadt szálas legénynek.

Nem néz se előre, se hátra, ugyse látna semmit.

Csak mikor a falu végére ér, akkor áll meg, de csak egy pillanatra, aztán lassan odasomfordál egy kis zeupfedelű ház ablakához. A szobában még égett a világ. Tán ez is csalta oda a legényt. Benut a szobában egy leány varrogatott valamit, mellette pedig egy öreg parasztasszony, az édes anyja, szunyókált a rokka mellett.

Balog Imre egy darabig csak nézte a leányt, de aztán úgy látszik, ebbe beleunt, mert lassan, hogy csak a leány hallja, meg

szöregte ablakot. A leány meghallotta. Tán tudta már, hogy ki szöreg, mert szép lassan, hogy az öreget föl ne verje, kieszközt az ajtón. A legény már várta.

— Adj Isten jó estét, galambom!

— Fogadj Isten! — mondta rá a leány.

— Hát kigyelmedet mi veti ide ilyen öreg este az alvógre?

— Micsoda? Hát megyek Gárdonyba.

Egy kis dögöm akadt ott, hát — mondok — elvégzem. De mivel hát láttam, hogy még ébren vagy, hát gondútam, hogy mondok egy „jó estét.“

De ekkor már a legény karja átfonta a leány karcu derekát. A leány meg nem is igen szabadkozott.

— Hányra járhat már az idő? — kérdeste a leány, hogy valamit mondjon.

— Tizre, mondta rá a legény.

Ugy összeressent erre a szóra a leány, hogy a legény menten eleresztette. Csak a kezét fogta meg.

— Hát neked mi bajod, hogy úgy remegsz itt, mint a nyárfalevél?

— Semmi, fásom.

— Dejszen eddig soh'sem fástál, ha én öleltelek, s az én subámon pihentél.

— Nem is volt ilyen hideg — mondta a leány gyorsan, remegve.

— Hadd is menjek má be; kigyelmed is menjen az utjára, mert elmulik az idő. — Mi is nyugovóra megyünk.

Boris, te nem jársz igazi uton. Neked

legfőleg 40 gyermeket számítva egy tanteremre. Épültek tehát új iskolák, mert a törvény így parancsolta, de hogy ezek az iskolák, alig hogy felépültek, mindjárt dűledezni, repedezni kezdtek, az megint nem Aidinger kizárólagos érdeme.

A vízvezeték is megcsinálta Aidinger, a mibe a tifuszjárványnak is egy kissé sürgetőleg kellett beleszólnia, de hát mégis meglett, persze, szokás szerint, fej nélkül. Vízünk egy kissé szárazabb időjárás mellett nyáron, mikor legjobban kellene, nincsen, de vizadót fizet az is, aki a vízvezeték csak a hírből ismeri; de az ilyen még szerencséről beszélhet, mert aki be is vezetette a házába s a főcső megcsapolásának szerződészerű tarifa szerint készült számláját túlélte, az már bátran utazhatik a Bakonyban is.

Fejlődött, fellendült a város minden téren Aidinger alatt, igaz, de vannak ám rossz nyelvek, amelyek ezt úgy ejtik ki, hogy fejlődött a város Aidinger dacára is. Mi nem tartozunk ezek közé, sőt azt a nagy fejlődést sem vagyunk képesek felfedezni sem az ipar, sem a kereskedelem, sem az általános vagyonsodás terén. Csak egyetlen téren tapasztalható az óriási fellendülés, a borkereskedés terén, a mióta borunk nem terem. És itt ismét Aidingernek kell nyujtanunk az elismerés pálmáját, mert ő neki tagadhatatlanul nevezetes része van a pécsi borkereskedés fellendítése körül; nemcsak azért, mert ő létesítette a vízvezeték, hanem mert az ő vezetése alatti hatóságnak soha sem támadt olyan „alapos gyanuja” s ez a hatóság a tett feljelentéseket sem találta soha olyan „teljesen megbízhatóknak”, a melyek alapján a törvény a borhamisítók ellen a kihágási eljárást megidíttatni rendeli.

Igaz, hogy nemcsak a hatóság magagyózkodhatott volna meg róla, de nyílt közgyűlésen is a fejére olvasták azokat a

statisztikai adatokat, melyek igazolják, hogy a pécsi pincékben csudálatos módon terem a bor, mert alig hoznak be valamelyest, sőt vannak pincék, a melyekbe a házbeli és szomszédok még soha sem láttak bort behozni, mégis a kivitel oly óriási mérveket öltött, mintha legalább is fél Magyarország bortermése itt összepontosulna; igaz, hogy a pécsi járásbírósg ügyforgalmának jelentékeny részét az olyan borpörök teszik ki, a melyekben a jogvita nem szabályszerűen gyártott borok miatt folyik: de hát mindez csak nem képezhet alapos gyanuokat?

Csak egyetlen egyszer nyilvánította a hatóság, hogy nem áll távol az alapos gyanútól, s ez a választás előtt történt, de a választás alatt a borkereskedők olyan jól viselték magukat, hogy a hatóság keletkező gyanuját ezzel teljesen eloszlatták.

Ime az a sok érdem, a melyet Aidinger egymaga elviselni nem képes s ezért a vasárnapi bucsuzónál kiadta a városi tisztikarnak is belőle az őt megillető részt.

De nehogy a tisztikar megijedjen ennek a nagy tehernek az egyedüli viselésétől, egyben biztosította Aidinger, hogy nem fogja őket cserben hagyni, itt lesz ő, a mikor csak szükségük lesz a támogatására.

Ezt is elhiszszük neki, mert ugyis tudja mindenki, hogy ha nem is látjuk őt többé a polgármesteri székben testi szemekkel, de láthatatlanul ott fog ő ülni ezután is és helytartója útján kormányozni fog bennünket, nehogy a szokatlan önállóság valahogy megártson drága egészségünknek.

*** Bánffy mint rendőrminiszter.** Beavatott körökben azt állítják, hogy a m. kir. államrendőrséget legközelebb újjászervezik. Eddig ugyanis a belügyminiszterium alatt állt s a belügyminiszterium egyik taná-

csosa volt a rendőrségi osztály vezetésével megbizva. Most azonban a kormány elhatározta, hogy a belügyminiszterium vezetéséről a rendőrséget kiveszi, s a miniszterelnökség kebelében szervez egy új rendőrségi osztályt, a melynek vezetőjéül már ki is szemelték a leendő miniszteri tanácsost. — Tehát Bánffy rendőrminiszter lesz. No annak egészen beválnék s ha a miniszterelnökségről lemondana, meg is lehetne neki bocsátani ezt a természetes törekvését. Csakhogy ő kegyelmessége nem mond ám le semmiről, sőt lassan lassan minden hatalmat magához kaparit. Ugy látszik arra tör, hogy elmondhassa ő is XIV. Lajossal: „Az állam én vagyok!”

*** A hallgatási díj.** Félhivatalos jelentések szerint Falk Miksát, a kvótabizottság volt elnökét, a király közelebb valószínűsítik titkos tanácsossá fogja kinevezni. Ha ez a hír valóban bizonyul: úgy nyilvánvalóan az a célzata, hogy ekkép Falkot a kvótakérdéstől való békeséges félreállásra és hallgatásra bírják.

Hirek.

Pécs, 1896. november hó 18.

Gyászos idők.

— Eredj szolgálom, nézz szét magyar népem között, mit csinálnak, mit művelnek, mért a vigasság, harangozás, imádkozás, örömmámor. Rég hallok már zajt, vigalmat, okát tudd meg s jöjj azonnal.

Nagy mogorván készül Péter, kulcsát másnak odaadja s szárnyat öve szélesebben lenn terem a határszélen. Ámulattal áll egy égbetörő szikla magas ormán s bár fényhez, égi fényhez szeme szokva, törülgeti szorgalmasan, mert ő pompát és ragyogást lát a földön, megbüvöli szívét, lelkét s dalt is hall.

Gondolkozik, hát biz ez magasztos anyagok dicséneke.

Köpenyét, mi láthatatlanná teszi testét, összefogja és leszállva az oromról, bebállag egy közel fekvő kis faluba.

A falunak kis harangja imára hív, csengve-bongva s áhitattal az emberek összegyűlnek, énekelnek, könyecsepp tör ki a szemekből, a szív, az ajk reszket, remeg s midőn elhal ajkukon a buzgó ének, a pap

nyomja valami a lelkedet. Eddig nem küldtél te engem soha. Inkább marasztaltál és ha mentem, hát csókkal váltál el tőlem. Most meg még egy jó szód sincs hozzád.

— Hej! leány, ha megcsalsz, nem jót várhatsz tőlem. Ismerhetsz. Tudod, hogy szeretlek, hogy bolondod vagyok. Hát ne mókázz velem, hanem inkább mondd meg, mi történt veled, mi bajod!

— Semmi! Nincs nekem bajom. De hát azt csak nem kívánhatja kigyelmed, hogy a lélek belém fagyjon ebben a hidegben — mentegetőzött a leány.

Jó, hogy sötét volt. A legény nem láthatta, hogy mint pirul a leány, milyen különösen csillognak a szemei. Mintha várna valakit, úgy jár a tekintete hol ide, hol oda.

— Nem is kívánom. Csak menj. De egy csókot adsz utravalóra.

De mikor ezt mondta, az ajka már odatapadt a leány piros ajkához. Az meg csak engedte egy darabig, hogy csókolják, de aztán kiperdült a legény karjaiból s egy „jócsakát” mondva úgy besurrant a szobába, mintha kint se lett volna.

A legény utána nézett egy darabig. Egyet rántott subáján és csak ennyit dörögött magában: „Kutya van a kertben.” Aztán nyugodtan ment neki az éjszakának.

* * *

A leány eloltotta a mécsest, de nem feküdt le, hanem oda ült az ablak mellé s

ugy nézett a legény után. Nagyot lélezett, mikor látta, hogy az elhagyta a falut.

Balog Imre meg csak ballagott előre. Jó feleutján volt már, mikor lódobogás ütötte meg fülét.

— Adj Isten! Kicsoda kend; kérdi a lórol Hajnal Pista, a híres betyárgyerek.

— Fogadj Isten! Balog Imre vagyok, ha éppen kíváncsi vagy rá.

— Hová ballagsz ilyenkor?

— Gárdonyba. Hanem neked merre visz az utad?

— Az az én dolgom. Járj szerencsével.

Balog Imre még akart valamit mondani, de a legény már ekkor sarkantyuba fogta lovát, az meg vitte, mint a szélvész s meg sem állt vele Galambosig.

Itt aztán megállította a gazdája. Leszállt a lórol, odakötötte egy akácfához, maga pedig egyenest a Borisék pitvarának indult. A leány már várta.

— Itt vagyok. Hanem ugyan sokáig várakoztatott kigyelmed magára.

— Nem jöhöttem előbb, rúzsám. De csak hogy itt vagyok!

— Hát aztán mondd csak, még mindig azon a juhászon jár az eszed? Még mindig azt szereted?

— Sok baja van kigyelmednek avval a juhászszal, pedig az soh'se törődik kendeddel.

— Arra felelj, a mit kérdeztem. Mért engedted, hogy az a legény hozzád járjon.

Add ki neki az utját — ha mondom — szép szóval!

— Aztán minek adnám ki?! Derék legény, meg aztán úgy szeret, mint a falát kenyeret.

— Én is szeretlek, még jobban, mint az. Szeress engem! Vagy tán a mesterségem nem tetszik? Hiszen a juhász se jobb nálunknál. Betyár az is, én is. Csakhogy én annak is a javából. Vagy hát annyira szereted azt a legényt?! . . . Hát engem nem tudnál szeretni? . . . miattam nem tudnád elhagyni azt a . . . másikat. Mondd csak lelkem Boriskám!

A leány meg csak hallgatott, de arca égett s úgy lopva végignézett azon a szépséges száll legényen, kinek subáját szét-szét vetette a szél s ilyenkor látni lehetett patyolat ingét, meg holmi csillogó gyilkos szerszámot. De a leány nem félt ettől. Megszokta már.

— No beszélj már! Mondd csak egy szóval, hogy azért nem mered kiadni annak a másiknak az utat, mert félsz tőle. Vagy mondj akármit, csak a szerelmed legyen az enyém!

— No jó; hát biz' nem volna kedvem kikötni Balog Imrével, mert biz' Isten, megbánhatnám. Meg hát nem is adott rá okot, — meg hát . . . szeretem is . . . egy kicsit.

Hej! de fölillant erre a néhány szóra a betyár szeme.

fölpép a szösszékre. Beszél harcra, szenvedésről, szomorú, majd dicsőséges nagy napokról. Gondolata visszaszárnnyal rég időkbe s századoknak küzdelmeit felsorolja rendszorra. Majd kezeit összetéve az Úr felé száll könyörögve és áldást kér s engedelmet, hogy a magyar itt e földön megélhetett ezerévet.

Péter újra elővette vándorbotját, utnak indul. Erdő mező, falu-város sorra tűnnek el mögötte s alig akad rejtett fészék, hol magyar ne ünnepelne. Majd feltűnik egy ragyogó tündérváros a határon. Így dörmög: Hiszen itt Magyar földön szinte jobb, mint a mennyországban.

Történetesen június 8-án volt itt nálunk Péter az égből s a káprázatos ünnepek voltak reá oly nagy hatással.

Majd, hogy Magyar földön nem felede magát, de szárnyra kelt s csakhamar kopogtatott a menyország ajtaján.

— Ki az?

— Péter.

— Az Úr ébren van, türelmetlenül vár. Nem tudja megérteni elmaradásodat.

— Uram! — Kéri Péter, állván az Ur számolyánál — bűnök ne tartsd hosszú késelememet. Neked mond hálát a magyar, hogy a boldog földön ezer évig engedted élni, a mennyországban sem láttam én olyan ünnepet. És szót. Péter búbjos nyelven beszélt, szájatva jöttek hallgatni István, László, Béia, Hollós Mátyás, Lajos, az Anjou . . .

. . . Egy reggelen szokatlanul gyors üzenet jött Péternek, ki a menyország kapuját őrizte. Küld az Ur isten, menj azonnal le a földre s nézz körül, mi zűr-zavar van?

Péter tüstént szárnyat öltve utra készült. Örült az Ur e nagy kegyén, mert mióta lent járt, egyre titkos vágyat érzett erre.

Meg nem pihent. szét se nézett, egyenesen arra vette útját, a hol fekszik ama tündér város. Amint megyen egy határban, szembe jönnek csoportosan kurjongatva zászlók alatt. Integtetett bizalmasan, gondolva, hogy majd megállnak.

De hirtelen megdöbbenve ugrott félre s nem is tudta mit feleljen, midőn reá ordítottak:

„Ki a vivát?!“

Gondolta, tán bortól vagyon így nagy kedvők és odább ment. Ám alig tett néhány lépést, más csoport jó nagyobb zajjal, más

— Hát fél tőle — gondolta magában.

— Most már az enyém lész, ha addig élek is.

Nem is maradt sokáig. Még egy pár szót váltottak s azután a legény elbagyta a pitvar s lovára pattanva, visszaindult arra, ahonnan jött. De most csak lépésben tartott s közbe mormogott valamit, majd meg a tűszőjében keresgéli.

* * *

Má nap hajnalban nagy ujságra virradtak Galamboson. Balog Imrét úgy hozták halva be a faluba. A fején volt egy nagy véres seb, azon szaladt ki a lélek belőle.

Mikor Virág Boris megtudta, hogy Balog Imre halva van, nem állhatta meg, hogy meg ne nézze. Kiment a halottas házba. Oda borult a legényre s úgy sirt, zokogott.

— Én öltelek meg — susogta.

Szerencsére senki sem hallotta.

Hamar végeztek Balog Imrével. Eltemették, meg is siratták sokan, aztán megvolt. A többi a vármegye dolga, — gondolták magukban.

Csak Virág Boris nem tudta oly hamar elfeledni. Fájt a szive, ha rá gondolt, a könye is kicsordult gyakran.

Aztán meg Hajnal Pista motoszkált a fejében. Ilyenkor meg úgy összeszorult a szive, úgy szoritotta a tulipányos kacabkájá. Maga se tudta, hogy mért. Nem tudta, hogy fél-e attól a legénytől, vagy szereti.

Aztán meg arra gondolt, hogy Balog Imrét aligha az a betyár nem ütötte le. Gon-

név írva a zászlóra s amint az utfélre kiáll, ismét reá kiáltottak:

„Ki a vivát?!“

Ej bizony tán végefelé jár az ünnep és országos áldomással végzik . . . mindegy! jertünk tovább! Egy városba ér; talpon minden férfi, asszony, gyermek, ifju; szót a sene, nóta járja s midőn már nem mehetett tovább, rákiáltanak:

„Ki a vivát?!“

Ezrivel áll a nép együtt, s egy közülük beszél, beszélt, majd odább megy más tömegre bukkan, a mely más tömegre hallgat és így bármerre tér, bárhova lép, erdőn, mezőn, falun s a nagy városokban, szüntelen csak beszéd, beszéd, miből Péter már mit sem ért, csak azt hallja, bárha fülét két kezével erőszakkal is bedugja . . .

„Ki a vivát?!“

Így nem mehet fel az urhoz, — gondolkozik, miért e nagy sokadalom?

De bárhogyan törte a fejét, megfejteni még sem tudta a találós furcsa mesét! Ez azt mondja, hogy negyvenyolc, amaz más szót, hogy hatvenhét, ez független, szabadelvű, nemzeti az, amaz néppárt, pártonkívüli, szót az egyik, revízió — a másik, kiegyezés, vámszövetség, agrár politika, nekem ez kell, nekem meg az, ez lesz a jó, amaz vesztünk vagy halálunk okozza majd fejünkre ily politika hozza csupán a kárt, a bajt. Szembe állnak fűtykös bottal, élesztve tűz: asszonyokkal . . .

Péter kábult fejjel rohan ki a lármás tömeg közül s még akkor is, hogy szárnyra kap s a menyország kapujába teszi lábát, hangzik fel, a mig becsapja maga mögött a menyország kapuját, hogy:

„Ki a vivát?!“

Összetörve elfáradva, csak leroskad az Ur előtt, ki szeliden rámosolyog.

— Uram, legyenek mindentudó, de anynyit, mint föld népe tud s tudni akar, én soha meg nem tanulok. A templomok bezárva, a korcsmá vizsont tárva-nyitva . . .

Egy gondolat villant fel kábult fejében, hogy az a nép bele nem fül a beszédek tengerébe? Uram, ha volt már özönvíz és ha lesz majd tán özöntűz, úgy azt mondom, hogy: „lenn a földön, most az embert özönbeszéd pusztítja el . . .

Az Ur pedig Péter szaván elmulatva,

dolta, hitte ezt, de bizonyosan ráfogni nem merte, nem akarta.

Szerette volna tisztára mosni a betyárt maga előtt.

De ez nem sikerült. — Maga a betyár mondta a leány szemébe, hogy bizd a gyilkos.

Ott a pitvarban voltak újra nem sokára a Balog Imre halála után.

— Hát most már szerethetsz. Nem kell félned attól a juhásztól. Nem árt az már neked. Kialudt annak a szerelme már. Én oltottam el.

Megremegett erre a szóra a leány. Ha marjában szóhoz sem tudott jutni.

De egyszerre kiszakította magát a leány karjaiból s bátran, de remegő hangon csak annyit mondott:

— A ki Balog Pistát meggyilkolta, annak a szeretője én nem leszek soha.

Erre aztán otthagya a bámuló legényt, ki egy ideig még utána nézett annak a szép, szomorú leánynak, aztán fölkapott a lovára s úgy nekivágott a rengetegnek, mintha soh'se akarna visszajönni. Talán nem is jött . . . ?

A leány meg oda borult az asztalra s olyan keservesen sirt, hogy az édes anyja is fölébredt.

— Hát téged mi lelt? Mit risz olyan keservesen?

Mintha az a szegény leány maga is tudta volna, hogy melyiket siratja: azt-e, ki már meghalt, vagy azt, a ki most vált el tőle, — talán . . . örökre.

Csontos Sándor.

a szent királyok felé fordult és fakadt eme szavakra: István, László és ti többi nagy királyok, kik csatában, vésben, bajban, véretek megtartottátok, kik a derűs boros napok között hasát szerveztetek, megóvtátok és örökbe utódokra ráhagytátok, — ne féljete, a magyar nem magyar soha, ha pártokra nem szakadhat, multban is így volt s így van ma is . . . De ha még soká lesz így — csak költő sengi majd, hogy: „élt egy nemzet réges-régen.“

Naptrend 1896. november 19-án.

Naptár: csütörtök, nov. 19. — Róm kath.: Erzsébet — Prot: Erzsébet. — Görög-kel. (nov. 7.) Hieson, — Zsidó Kislev 14. — Nap kél 6 óra 57 perckor; nyugszik 4 óra 2 perckor. — Hold kél délután 3 óra 1 perckor; nyugszik reggel 6 óra 6 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 4 Celsius fok meleg légnymás 745. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint boros, enyhe idő és helyenkint csapadék várható.

Színház: „Bagdadi hercegnő.“

— **(A királyné nevenapja.)** Holnap (csütörtökön) Erzsébet napján lesz a királyné nevenapja. Ez alkalomból, mint rendszeren, úgy most is istentisztnleteket tartanak az ország összes templomaiban. A pécsi székesegyházban délelőtt 9 órakor lesz ünnepi nagy mise, melyet Troll Ferenc káptalani helynök fog celebrálni. A misén jelenlesz a helyőrségi tisztikar, a vármegyei és városi tisztviselők, az iskolák növendékei, úgy az összes államhivatali tisztviselők is.

— **(Uj anyakönyvvezető.)** A belügyminiszter Baranyavármegye lencsuki anyakönyvi kerületébe anyakönyvvezetővé T o b a k Pál, kataszteri helyszinelési felülvizsgálót kinevezte s őt a házassági anyakönyv vezetésénél való közreműködéssel is megbizta

— **(Kinevezés.)** Szalay József, kaposvári kir. törvényszéki díjnok a szigetvári járásbirósághoz irnokká kinevezetett.

— **(Egyházmegyei hírek.)** Neuma yer Dezső, pécsbudaikülvárosi és Hekkenberger Konrad, püspökszenterzsébeti segédlelkészek kölcsönösen áthelyeztettek. — B á t e r József rácpetrei plébános, aranymisés áldozár pedig — a lelkipásztorkodás terén szerzett érdemei elisméréseül — tisztületbéli esperessé nevezetett ki.

— **(Millenniumi kiállítás eredménye.)** Tegnap lapunkban közölt millenniumi kitüntetések befejezéseül ma a következőket adjuk:

Az építési ipari csoportban kiállítási érmet nyert: Csukás Zoltán. Elismerő oklevelet Trischler Sebestyén (Maiss.) Közreműködési érmet Matyasovszky Jakab és Sikorszky Tádé.

A faipari csoportban elismerő oklevelet nyert Domján Ottmár.

Az agyag és üvegipari csoportban kiállítási érmet nyert Bach Gyula (Mágozs.)

A bőripari csoportban versenyen kívül állítottak ki a Höfler testvérek és elismerő oklevelet nyert Hackel Pál (Szigetvár.)

A szövőipari csoportban kiállítási érmet nyert Szalóky Sándor (Kaposvár.) Elismerő oklevelet Sebők Mihály (Mohács.)

A ruházati ipari csoportban millen-

niumi nagy érmet nyert Hammerli János. Kiállítási érmet: Orf Gáspár.

As élelmi cikkek csoportjában a pesszógyártási csoportnál versenyen kívül kiállított Littke L., kiállítási érmet nyertek a cognac-gyártásnál Neuman Ignác és társa, a sörgyártásnál Hirschfeld L. sörfőzdéje. Elismerő oklevelet a cognac-gyártásnál Fürth Ignác és Trebitscher Dani.

A műkedvelők csoportjában elismerő oklevelet nyert Sebesi Ede József.

A kertészeti kiállításon millenniumi nagy érmet nyert Kraassnay Miklós dr. Kiállítási érmet: Tauszig Zsigmond, Lukrics Kálmán és Horváth Antal. A lókiállításon kiállítási érmet nyert Baranyavármegye. A tenyészmarha-kiállításon kiállítási érmet nyertek Ottócska Géza, Brásay Kálmán és Biedermann Ottó. A komlókiállításon millenniumi nagy érmet nyert Biedermann Ottó. A tejkiallításán millenniumi nagy érmet nyert a pécsi tejszarnok, a pécsváradai tejszövetkezet; közreműködők érmét Frigyes főherceg bellyei uradalmanak igazgatósága. Végül a segédek kiállításán 2 arany díjat nyert Cibák Antal: 3-dik díjat Krisztián György.

— **(Községülés.)** A barcsi izr. hitközség e hó 15-én tartotta rendezévi közgyűlését, melynek lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti: Az elnök üdvözli a jelenlévőket és megnyitottuk jelenti a gyűlést, és kéri a titkár által felolvasandó választmányi jelentés tudomásul vételét és a megvizsgált szárszámadás alapján a felmentvény megadását és a választmány lemondásának tudomásul vételét. Dorner S. elnök asszal indokolja ő és vele együtt az egész választmány idő előtti lekötését, hogy hadd kerüljenek ifjabb erők a hitközség élére, a kik fiatal erővel talán jobban felvirágostathatják. A közgyűlés az elnöki jelentést annak utolsó pontjáig tudomásul venni, a felmentvényt megadja, de nem fogadja el az elnök lemondását, minthogy azt nem látja indokoltnak, hanem ellenkezőleg, köszönetet szavaz az elnöknek eddigi működéséért és kéri, hogy állását továbbra is tartsa meg. Elnök az elmondottak alapján visszautasítja a felajánlott tisztséget, és e kérdés eldöntésére a névszerinti titkos szavazást ajánlja, mi el is fogadtatott. A szavazatszedő bizottság megválasztván, megkezdte működését. A leadott szavazatok eredménye Dorner újbóli megválasztása lett. A választmány és a többi tisztviselő választása az előrelátható idő miatt a legközelebb e hó 22-re összehívandó közgyűlésre maradt. A soron lévő többi tárgyak, u. m. adókiivetés, ház bérbeadás, iskolaszék választása csak részben nyert elintézést és ugyancsak 22-én fog befejezteni.

— **(Hajó-járatok beszüntetése.)** Az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság igazgatósága a Budapest-Mohács-Orsova közt közlekedő személyi hajó-járatokat még e hó folyamán beszünteti é. p.: Utolsó menet Budapestről Orsovára november 24-én. Mohácsra november 27-én. Orsováról Budapestre november 29-án. Mohácsról Budapestre november 30-án.

— **(Bölcs kupaktanács.)** Furcsa határozatot hozott Dombóvár képviselő-testülete egyik rendkívüli gyűlésében. Ugyanis

Dombóváron a tanterem, valamint a tanerők száma oly csekély, a tanulók évről évre szaporodó számához, hogy igen sok gyermeket, mivel a legjobb akarat mellett sem vehetők fel, vissza kell utasítani, kik aztán nagyobb részt minden oktatás nélkül nőnek fel. Ezen semmiképen sem tartható állapotot akarta Tolnamegye kir. tanfelügyelője megváltoztatni és ezért egyik megyegyűlésen szóvá tette ezeket a dolgokat és odatörekedett, hogy mondja ki a közigazgatási bizottság ezek szükségességét — a megokolás után belátva ezen értelemben mondta ki határozatát és ezt azon meghagyással küldötte meg a dombóvári előljárásnak, hogy az már 1896-97. tanévre foganatosítva legyen. Ámde a dombóvári képviselő testület éppen nem volt hajlandó ezen kívánatnak eleget tenni, mivel — ugymond — nincs en pénz. (Furcsa az uraim, hogy ha iskoláról van szó, akkor soha sincsen pénz, míg más sokkal kisebb fontossággal bíró dolgokra jut! Pedig ne tessék kérem elfeledni, hogy: „Az iskolába szerzett tudomány tőkepénz gyanánt szolgál.“) Na de hogy a kecske is jóllakjék, meg a káposzta is megmaradjon, hát hostak a jó urak olyan határozatot, melyről aztán elmondhatjuk, „ad-tál Uram esőt, hanem nincs köszönet benne.“ „Ki kelt tiltani a vasutasok gyermekeit az iskolából, mivel ezek a községi terhek viseléséhez hozzá nem járulnak, így aztán majd lesz elég hely a többieknek“ — ez a határozat. Ordíts kapu!! És azt hiszik hogy most olyan gyöngyön megoldották ezt a gordiusi csomót, hogy még! — Pedig de-hogy is! Minden tanterembe 100 on felül, némelyikbe 120 gyermek van szüfolva, ezek között talán 15—20 vasuti gyerek van az egyes osztályokban, hanem ezeket kitiltják, még mindig marad 100 vagy még több, holott a törvényben a maximum is csak 80 lehet; tekintve az osztályok szűk voltát még 80 is sok, hát lesz hely?! Na meg aztán a mélyen tisztelt képviselő testület bölcs tagjai azt is elfelejtették a határozatuk hozatalánál, hogy az iskolai adó, miután Dombóvárott az iskola r. kath. jellegű, nem az 1893. évi IV. t. c. 15. §-a szerint ítélendő meg, hanem az 1868. évi 38. t. c. 11. §-a alapján és ezen alapon a dombóvári r. kath. iskolaszék jogosan vehet ki iskolai adót a r. kath. vallású vasutasokra, állami és törvényhatósági tisztviselőkre azon arányban, mely arányban a r. kath. hívek Dombóvárott az iskola fenntartásához járulnak. Tehát ha csak az a baj, hogy a vasutasok nem járulnak a községi terhek viseléséhez, azon segíteni lehet, sőt kell is, de kitiltani a gyermekeket — csak azért, hogy az iskola építés alul valamiképen kibujjanak — nem lehet, de nem is szabad. Hiszszük, hogy ezen törvény — de a felebaráti szeretettel sem egyező képviselő-testületi határozatot a felsőbb hatóság meg fogja semmisíteni és utasítani fogja az illetőket, hogy most már haladéktalanul — tegyenek eleget kötelességüknek és nem holmi nevetséges határozat-hozatalok által minél tovább elmadzagolni a már csakugyan égető szükségessé vált tanterem — és tanerőknek szaporítását.

— **(Megismételt műkedvelői előadás.)** Buzdulva az első alkalommal

elért sikeren, a barcsi és barcstelepi kereskedő és iparos ifjuság folyó évi november hó 22-én (vasárnap) a barcstelepi szinkörben ismét jótékonycélu műkedvelő szinelőadást rendez. Szinre kerül a „Piros bugyellária“ eredeti népszinmű dalokkal és táncsal. Rendező: Stubenfall István Gyula ur. Karvezető: Schlening Károly ur. Sugó: Novotny F. ur.

— **(Himen táblája.)** A pécsvárosi anyakönyvi házasulandók kihirdetési tábláján ma a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Herceg János, rk., Bányatelep — Czirkus Teréz, rk., Bányatelep;

Kormos György, rk., Kaposvár — Kovács Katalin, rk. Kaposvár;

Darvas Vince, rk., Pécs — Babai Róza rk., Pécs;

Krausz Mózes, izr., Pécs — Deutsch Szelina, izr., Pécs.

— **(Meghínsult lopás.)** Barcsról írják lapunknak: Nem szokatlan módon akart Kovácsévics, valami felsőmagyarországi vállalkozó szellemű, foglalkozás nélküli csavargó egy kis aprópénzhez jutni. Kéregetés ürügye alatt járt házról-házra, míg eljutott Felber jómódu gazda udvarába. Benyitott a szobába, ott nem találván senkit, minden gondolkodás nélkül betéve maga után az ajtót, a kutatáshoz fogott és nem is eredménytelenül, mert a ládafiából hamar előkerült 15 forintocská, egynéhány darab jobbféle selyemkendő, meleg ing, mind olyan dolgok, aminek az ember ilyen téli időben jó hasznát veszi. Ezeket magához véve, nem merte így meg-rakodva a portát elhagyni, hanem furfangos módon esselte ki a szököst. Az ágy alá bujván, az esthomályt szándékozott bevárni, hogy annak köpönyege alatt állhasson tovább; ámde ember tervez, Isten végez, a gazdának éppen akkor kellett malacokat venni és ezekre foglalót adni. Kinyitja a ládát, nincs pénz, keresi mindenhol, felkutatja az egész házat, sehol semmi. A gazda tiz éves kis leányának jutott akkor eszébe, hogy jó lesz talán az ágy alatt is megnézni, hátha oda separték. A jómadár hallotta e párbeszédet és félelmében valami mozdulatot tett, mire azonnal felfedezték és a tetten ért vállalkozó szellemű urat erősen megkötve, újra buvóhelyére dugták, míg a csendőrség megérkezett, mely azután pártfogás alá vette az atyafit.

— **(Az ügynökök ellen.)** Nagy csapás fenyegeti a kávéházak és élclapok szennvedélyes vicegyártóit, meg a modern bóhozat busás tantiémjeit húzó „dráma író“-kat — egyik legpompásabb alakjuk van veszélyben, hogy elvész. Szebenmegye ugyanis nemrég feliratot intezett a kereskedelmi miniszterhez, azt kérve, hogy utazó kereskedelmi ügynökök működését tiltsa be. Reissenberger alispán a föliratot a megye megbízásából Baranyamegye törvényhatóságának is megküldötte pártolás végett.

— **(Karambol.)** Az új-dombóvári vasut-állomáson 16-án éjjel két mozdony — hibás váltó állítás folytán — összeütközött és az egyik erősen megrongálódott. Ember életben nem esett kár.

— **(Csirkefogók.)** Az elmúlt éjjel Fintha Dénesnek szőlő-utca 42. sz. alatti nyári lakását meglátogatták azok a profesz-

szionátus urak, a kik más értékes dolog hiányában megelégszenek egy kis pecsenyének valóval. A még eddigelé ismeretlen tettesek hat darab tömött kacását és egy fiatal kakast emeltek el, miután előbb egytől-egyig lefejezték őket. A bus kacsafejeket lakása körül 50—100 lépésnyi körben találta meg a tulajdonos, a ki f. hó 1-e óta a városban lakik. Az eset bejelentetett a rendőrségnél, a hol azzai a bizonyos bottal ütök a tettesek — nyomát. Nem hisszük, hogy önként jelentkezzenek ezek a kacsakedvelő urak, kik valószínűleg már ittanak is nagyokat a főkapitány egészségére — szintén lopott pálinkából.

— **(Hogy is lehetne másképpen.)** A dombovári egyházkertlet, — ósai gyűlésén — elhatározta, hogy Zichy Nándor grófnak üdvözlő föliratot fog küldeni.

— **(Állatjárványok.)** Megyénkben a legujabb kimutatás szerint az állatjárványok állása a következő: Takonykór és bőrféreg 1 községben 1 udvarban, ragadós száj és körömfájás 13 községben 279 udvarban, rühkór 1 községben 3 udvarban, sertésorbánc 3 községben 6 udvarban, végül sertésvész 64 községben uralkodik. Somogyvármegyében a ragadós száj- és körömfájás 14 községben 113 udvarban, sertésvész pedig 29 községben lépett fel. Tolnavármegyében takonykór és bőrféreg 1 községben 1 udvarban, ragadós száj- és körömfájás 26 községben 376 udvarban lépett fel; a hólyagos kiütés 1 községben 67 udvarban, sertésorbánc

11 községben 356 udvarban, végül sertésvész 35 községben uralkodik.

— **(Kirabolt szinagóga.)** Megirtuk annak idején, hogy e hó elején a hógyésai szinagógába ismeretlen tettesek betörték. A nyomozás mindes ideig nem jutott a rablók nyomára, csak az lett konstatálva, hogy azok a következő értékes tárgyakat lopták el a templomból: 1 darab ezüst kezecsi 20 frt, 1 darab ezüst poharat 15 frt értékben és 10 frt készpénst. Most az iránt folyik a nyomozás, hogy a tettesek az ellopott tárgyakat hol értékesítették, hogy talán így majd maguknak a tetteseknek is nyomára akadnak. Eddig azonban sikertelenül, mert a lopott tárgyak a templomrablókkal együtt szigorú inkognitóban rejtkeznek valahol.

— **(A katonatisztek vadászati kihágásai.)** A katonatisztek vadászati kihágásai tárgyában érdekes rendeletet bocsátott ki az osztrák kormány, minthogy pedig a rendeletet a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg adták ki, úgy valószínűleg nálunk is követni fogja a kormány a példát. A rendelet értelmében, ha az erdőőr vagy más erre hivatott egyén katonatisztet kérdőre von azért, mert az oly területen vadászik, melyen a vadászat egyáltalában tiltva van, vagy pedig mert bérlete vagy engedélye nincs a vadászásra, akkor az illető tiszt az erdőőr kérdésére nevét, állását és csapattestét köteles megmondani. Az erdőőrnek azonban megvan tiltva, hogy a tiszt fegyverét elvegye, (mihez polgári személylyel szemben joga van) vagy

pedig a tisztet letartóztatassa. Hasonlóan tartoznak eljárni ama tisztekkel szemben is, kiknek vadászjegyük nincs. Ha a katonatiszt polgári ruhában vadászik, úgy még személyazonosságát is köteles igazolni.

— **(A vak vőlegény.)** A napokban érdekes jegyes pár jelentkezett az anyakönyvvezetői hivatalban. Egy nyulánk, sovány leány; a ruhája szegényes, kopott volt, de szép, tömött haja derekáig ért, szemepedig fénylett a boldogságtól. A vőlegény is szegényes külsejű, az arca ragyogott, de a tekintete nem tűnt föl, minthogy tekintete sem volt, mivel vak volt (mind a két szeméről). A vak fiú és a nagyhajú leány kijelentették, hogy egy pár akarnak lenni. Elhozták az okmányait is és az anyakönyvvezető az eljegyzésről nyomban fölvette a jegyzőkönyvet.

Es az eljegyzés ma ismét foglalkoztatta az anyakönyvvezetőt. Esuttal a vőlegény nem a menyasszonyával, hanem egy főköltő öreg asszonysággal jelent meg. A vak fiú beszélt:

— Azért jöttem kérem, hogy nem kell a leány. Nem kell, mert én azt hittem, hogy szép és beleszerettem. Ehitették velem, hogy csudaszép, de az anyám megérkezett Temesvárról, megnézte a leányt s azt mondta: ne vegyem el azt a csunya soványságot. Az anyámnak jó szemem van és én nem engedem magamat becsapni . . .

És fölbontották az eljegyzést.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

egyszerre csak berohant egy fekete ruhás, befátyolozott nő. Nem ismerte senki, én is csak látásból, nagyságos asszonyom estélyéről. De a mikor megszólalt és sirva, jajgatva, csókok között ébresztgette Erdőt, megismerte mindenki s megkönyezte még az öreg orvos is.

Liána pedig erre fénglő, tüzes szemekkel nézett reá s mosolyogva szólt.

— Hja, a szerelem, barátom, a szerelem! Boldogok, a kik szeretnek, a kik még tudnak szeretni.

E szavak nem tévesztették el hatásukat.

A férfi a tekintettől megrészegevedve, bátorságot kapott és arról szólt, miről Liána óhajtott.

— Asszonyom beszélhet így?! Igen, boldogok a kik szeretnek; de boldogtalanok, akik remény nélkül szeretnek. S hogy szeretni ne tudna valaki, azt nem hiszem. Mindnyájunk szeretünk, de a legtöbb esetben a kit szeretünk, az mást szeret, vagy legatöbb is nem szeret bennünket.

— Hahaha, de lemondó hangon mondja ön mindent! Talán bizony szerelmes?! Ha az, úgy fogadja részvételen, kedves barátom!

És odanyújtja a kezét a férfinak, a ki a mikor megfogja a puha kis kezét és a szenvedélytől elragadtatva, el sem akarja engedni, az asszony csak akkor is mosolyog szemével.

— Igen, szerelmes vagyok asszonyom. És e szerelem boldoggá tesz, de meg is sebzette a szívemet gyógyíthatatlanul.

— Úgy? Dehát nincs orvosság rá sehol?

S mert nem huzza ki Liána mégsem a puha, kis

nem akart mást, csak szeretni, csak szerettetni. A kit szeretett s a kitől szerettetni akart azonban: megcsalta, meggyalázta szerelmét. Hogyne lett volna méltó hát arra, hogy mások boldogságát is tönkre tegye?!

De hát elérte e a célját valóban?

Nemes Ferencet már leszámoltatta az élettel; az az ő számára már régen meghalt s most meghalt mindenkinek. Tudja ugyan, hogy sokkal gyávább, semhogy meggyáljon az élettel. A szegényben, a gyalázatba kergetve és élni fog valahol, ha nincs is célja semmi az életének. De legalább a bossuja teljes vele szemben.

És a többiek?

Schnábele Fanny megmaradt annak, a ki volt; az érdekes, szép asszonynak, a ki most már szabad is és hogy hajszolni fogja a boldogságot s meg is találja: azt tudja.

Szabó Margit elérte a vágyát, bossut állt első elcsábítóján s kárpótlásul talált egy gyáva, bolond szívet, a ki magához emelte.

És ez Erdős Béla.

Az a férfi, a kit az ő szépsége tett rabbá, a ki nek szerelmében először találta fel az édes, a minden lelkiismeret furdalástól ment boldogságos gyönyörűséget.

S most vége ennek is.

Hát az ő számára nincs szerelem, nincs boldogság?! Tőle elrabolhatta a sors az első, melyet megismert, olyan kegyetlenséggel, hogy még a gyalázatba is bele akarta kergetni; a másodikat pedig, melyet megszerzett, gyáván, allattomosan s most akár a kétségbeesésbe üzheti.

De ettől távol áll.

Jegygyártók Nász és Mennyasz-
szonyi ajándékoknak alkalmas tárgyakban
órási szép raktárt mindenféle kül- és belföldi
ékeserekben u. m. brilláns fülbevalók, kar-
kötők, gyűrűk, haj-, mell- és nyakékek, to-
vábbá a legfinomabb arany női-órák és lán-
cokban eredeti gyári árak mellett található
Schönvald Imre ékszerésznél, Pécsen király-
(fő) utca, a Hattyu épületben.

Művészet, irodalom.

☉ **Kis hőrcsög.** Szépen telt ház és jó
előadás jellemsi a tegnapi színházi estét. A
szereplők mindegyike jól megállta helyét s
volt is taps bőven. Legjobban tetszett K é z d i
Juliska (mint Simonette), kinek belépő dalát
és a P o l g á r - r a l (Leopold komornik) sik-
kesen táncolt mentettjét meg kellett ismétel-
nie. B o r o s s (De la Charniere) és Polgár
elemőkben voltak s folyton kacagásban tar-
tották a közönséget. F ü r e d i (alprefé),
V é g h István (Contaillard), B o g n á r (had-
segéd), L a u d a y (nagybátyja) s a többiek
mind közreműködtek, hogy az összjáték minél
jobban sikerüljön. Az előadás vége felé azon-
ban egyik-másik szereplő nagyon is igénybe-
vette a sugályukból jövő segítséget. — A
darab után H o f f m a n n mechanikus az
ugynevezett k i n e m a t o g r a f - készüléket
mutatta be, mely készülékkel vetített fény-
képek gyors egymásutánja oly optikai csaló-
dást okoz, mintha a vetített kép helyett

valóban mozgó alakokat látna a szemlélő. A
közönség minden egyes számot megtapsolt s
mélán, mert Edisonnak ezen újabb alkotása
meg is érdemli az elismerést. Hoffmann ma
és még néhány estén fogja gyönyörködtetni
a színházi közönségünket ezen készülékkel s
ajánljuk is megtekintését mindenkinek. (T.)

○ Az „Iparosok Olvasótára“ című
havi füzetes vállalatnak, melyet a kultusz és
kereskedelmi miniszterek támogatásával Már-
tonffy Márton és Szerényi József országos
iparoktatási főigazgatók szerkesztenek, III.
évfolyama most indult meg. Az első füzetet
dr. Szerényi Hugó tanár írta, „Az iparban
előforduló ásványok“ címe alatt a kőszén
és petroléumot tárgyalva abban a könnyed,
népszerű modorban, melyre iparosságunk na-
gyobb részének és az iparosifjuságnak álta-
lában szüksége van. A füzetet igen sikerült
képek illusztrálják, melyek emelik annak
értékét, a mennyiben szemlélhetővé teszik az
illető részeket. A vállalat (10 füzet) előfizetési
ára 3 frt; egy füzet ára 30 kr. Kiadója
Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) féle-
cs. és kir. udv. könyvkereskedés.

○ A félisten. Mesék a hónapos szo-
bából. Ezen cím alatt a magyar szalonvilág-
nak kedvelt írója, Kóbor Tamás új könyvet
írt, amely számot tarthat arra, hogy ugyan-
abban az elismerésben részesüljön, mint előbbi
művei, nevezetesen az „Aszfalton“ című. A
félisten. — Don Juan a bluzban. — Zsizsike.
— A Dömönyné regénye. — Két vén leány.
— A blamage. — Az ur a háznál. — A

papiros. — A nyugalmas rév. — A tavasz —
című franciás szánerben, csodálatos ember-
ismerettel és pszichologikus élelelátással, köny-
nyed szellemességgel és kedves humoros fel-
fogással rajzolt hangulatos életképek foglal-
nak benne helyet. Ceupa realizmus — amely
azonban nem hat visszataszítólag, hanem
vonz, mert Kóbor ért azon a hangon be-
szélni, amely korunk nemzedékének lelkle-
téhez illik. Az izléses kiállítású könyv a
Légrády testvéreknél jelent meg.

T a n ü g y.

(Főlhívás Magyarország összes tan-
ügyi férfiához és a tanügy iránt érdeklődő
polgáraihoz! Az „Eötvös-alap“ országos tanító-
egyesület, melynek a II. egyetemes tanügyi
kongresszusa kötelességévé tette a „Tanítók
Háza“ létesítését, azzal a kérelemmel fordul
Magyarország összes tanítóságaihoz, (tanárai-
hoz, tanítóihoz és tanítónőihöz), valamint álta-
lában a jótékony vagyonosabb osztályhoz,
hogy készpénz-vásárlásai alkalmával attól az
üzletembertől, akitől vásárol, kérje, sőt köve-
telje a „Visszatérítési Pénztár“ szelvényeit
és azokat küldje be a létesítendő „Tanítók
Háza“ javára az egyesület pénztárosához :
Roller Mátyás urhoz (Budapest, VI. ker.
Nagymező-utca 1. szám.) Ezek a szelvények
tudvalevőleg azt az u. n. kassza-kontót kép-
viselik, a mit készpénzvásárlásoknál, minden
áremelés nélkül, minden üzletember a saját

Tudja, hogy szép, hát bódítani joga van. És érzi,
hogy bir szeretni, mint senki más, hát szerelem nélkül
meg nem élhet.

És büszke, dacos arccal ugrik fel, a mint erre
gondol. Igen, szeretni fog, kell szeretnie, hogy boldog
legyen! És az lesz, ha százszor összeesküszik is elle-
nében a sors. Ha nem lehet megengedett uton, lesz,
olyanon, a milyenen tud; őt is a gyalázatba akarták
már kergetni, őt is csalták, kijátszották . . . hát mit
törődik többé a gyalázzal, a világcsalással?!

E percben kopognak az ajtón. Megszokott gépies-
séggel ejti ki, hogy „szabad“ s csak, mikor szemtől
szemben áll vele a kora délelőtti látogató, akkor érzi
magát meglepetve.

— Ah! . . . Uram . . . én oktondi! azt mondom,
hogy szabad, mikor nem vagyok fogadóöltözékben.

És pirulva igyekszik keblén összevonni a csipke-
pongyolát, a mely azonban ekkor még puha, gömbölyű
vállairól csuszik le és bársonyfehér karjai bódító vará-
zsát tárja elő egész leplezetlenül.

— Bocsánat, nagyságos asszonyom.

Valóban . . . ha tudtam volna . . . De az előszobá-
ban nem volt senki, a ki bejelentsen.

S a mi fiatal képviselőnk, ki Erdős Bélát arról
az emlékezetes estélyről kifogás ürügye alatt elvitte
magával, tettetett zavarral áll a szép asszony előtt s
lángoló szemekkel nézi annak rejtegetni akart, de ei-
rejteni nem birt bájjait.

Liánában pedig felébredt az el nem titkolható
öröm, látván a hatást, mit a férfire tesz s egyszerre
jókedvű lesz.

— Óh, a mi a bejelentést illeti, arra házam ily
jóbarátjának, mint ön, szüksége nincs. Isten hozta!

És odalép hozzá, közvetlen közelbe, úgy, hogy pi-
ros ajkának forró lehellete szinte égeti az arcát s így
nyújtja elébe kicsi, puha, meleg kezét.

A férfi pedig megcsókolja a kis kezét s mikor
ismét rápillant a szép asszonyra, szédülni érzi a fejét
annak tüzes két szemétől.

— Üljön le. Bizonyára arról a katasztrófától hoz
valami hírt ugy-e? Maga derék ember. Barátaim úgyis
elfeledkeznek egészen rólam a nagy szenzáció élvezése
közben s engedek, hogy a lapokat böngésszem, ha
tudni akarok valamit róla. Nézze, egész csomó ujság
van most az asztalomon.

S e közben, míg a vendég a dívánra ül, ő le-
ereszkedik az az előtt álló kerek asztalka melletti
székre s így közvetlen közelébe jut a férfinak. Olyan
közel, hogy ha mozdul, a formás, gömbölyű térde ta-
lálkozik annak a térdével.

Erdős Béla barátja pedig azt sem tudja, hol
kezdje a társalgást. Igen, ujság ürügye alatt volt bá-
torsága látogatást tenni a szép asszonynál, aki a hogy
most fogadja, hát ez a mód azonban megfosztja min-
den józan gondolatától s csak azt érzi, hogy veszedelme-
sen szép ez az asszony s ő megbolondul a birásáért.

Végre is Liánának kell a társalgást az esetre te-
relnie. Persze, hogy a regényesebb részét, a Margittal
oly váratlanul kötött házasságot hozta elő.

Ez a téma aztán a férfit is beszédre bírta.

— Ah, az valóban regényesen szomorú volt ass-
zonyom. Alighogy lefektették szegény Bélát az ágyába,

jól felfogott érdekében, szívesen megad. Ezt az intézményt óhajtja az „Eötvös-alap” országos bizottsága a „Tanítók Háza” javára fölhasználni s azért kéri ugy a kartársakat, valamint kér általában mindenkit, hogy ne kiméeljék azt a kis fáradságot, mely ezen szelvények gyűjtésével és pénztárosunkhoz való beküldésével jár. Nem késsz pénz-áldozatot kérünk mi, hanem csak egy kis fáradságot, a minek majdan száz meg száz árva hálája lesz bőséges jutalma! Felkérjük tehát újból is t. kartársainkat, valamint a „Tanítók Háza” iránt érdeklődő jótékony közönséget, hogy készpénz-bevásárlásaiknál a Visszatérítési Pénztár szelvényeit követeljék s e szelvényeket főnnebb említett pénztárosunkhoz beküldeni sziveskedjenek. Ha felszólításunk meghallgatásra talál, évenként több ezer forintot gyűjthetünk a „Tanítók Háza” melynek létesítését a II. egyetemes tanügyi kongresszus összlése is fontosnak és kívánatosnak mondotta. Budapest, 1896. november hó. Lakits Vendel titkár, Péterfy Sándor elnök.

Törvényszék.

§ **Elgázolta a hintó.** Ez év közepén történt, hogy Wochner Mátyás, Kósz János és Jorosovics István munkások a pécsváradi országuton befelé jövén Pécsre, a Lauber-féle téglaház előtt Ullmann Lajos hintaja közülök Wochnert elgázolta, úgy, hogy az husz napon belüli sérülést szenvedett. Az elgázolás pedig úgy történt, hogy a kocsis a többi kocsikat akarta kikerülni, lekerült az amugy is szűk uton s ekkor ütötte el Wochnert. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt lett ezért vád alá helyezve s ma tartatott meg ellene a végtárgyalás, a mely alkalommal háromheti fogházra és 10 frt pénzbüntetésre ítéltetett. Az ítélet jogerőssé vált.

§ **Ítélethirdetés.** Ma hirdették ki a Vica József elleni ügyben, ki annak idején a cselédjét — azt lopással gyanúsítván — félholtra verte, a királyi tábla ítéletét, mely a kir. törvényszék által vádlottra szabott 2 évi börtönbüntetést jóváhagyja. Az ítélet ellen az elítélt a legfelsőbb forumhoz, a kir. Kuriához felebbezett.

§ **Áthágta a tilalmat.** Preisendorfer Flórián, komlódi lakos, ez év elején látott a jánosi erdőben, hol azonban minden év október április hónapjaiban tilos a fahordás. E tilalmat Preisendorfer azonban nem respektálta, hanem levágatta a fáját április 15-én és haza akarta hordatni. Marschal Ignác erdővéd rajtakapta a tilos fahordáson s mikor ebben az meg akarta akadályozni, ellene szegült és fejszét ragadott, melylyel ketizben is megütötte az erdővédet. Emiatt feljelentették Preisendorfert, a ki felett ma mondott ítéletet a pécsi kir. törvényszék s elítélte kéthavi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre. Az ítélet jogerőssé vált.

§ **El Amerikába.** Több rendbeli lopás miatt négyévi fegyházra ítélte a pécsi kir. törvényszék annak idején Schwarzenberg József, rovott multu egyént. A elítélt előtt ma hirdették volna ki a kir. ítélőtábla ítéle-

tét, de az elítélt urat nem lehetett előállítani az ítélet hirdetésre, mert ő jelenleg igen-igen messze van a pécsi kir. törvényszéktől, elsőkvén a büntetés elől. — Amerikába.

§ **Pénzbírság mint vesztegetés.** Zsiboriken az a szokás, hogy sorba megy az éjjeli őrködés, mint máshol a falusi bíróság. Leh József és Wappert János, odavaló lakosokon lett volna egy szép éjszaka az őrködés sorrendje, amikor azonban Matics István és Kovács Pál csendőrök rajtakapták őket, hogy nem őrködnek, hanem — alszanak. A rajtakapott két ember ekkor egy forintot ígért a csendőröknek, hogy ne jelentsék őket fel; azok azonban megtették a feljelentést s egyszersmind vesztegetés miatt a törvényszéknél is bepanaszolták őket. A törvényszék ma ítélte a két ember felett s 3—3 frt fő és 2—2 frt mellékpénzbüntetésre ítélte őket. Az ítélet ellen az elítéltek nem felebbezték s így az jogerőssé vált.

TÁVIRATOK.

— **A halottrabló orvos bünygye.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Korotnai dr. és Török Lina előtt ma délelőtt hirdette ki Drill vizsgálóbíró a törvényszék határozatát, mely szerint a vizsgálati fogság mindkét vádlottra nézve fentartatik, a mibe ezek bele is nyugodtak. Korotnai dr. Polonyi Gézát, Török Lina Waisz Sándort választotta védőjeül. Utóbbi sirva panaszkodott védője előtt, hogy nagyon rossz élelmezésben részesül. Kérte, hogy írjon pénzért édesatyjának, a mit védője meg is ígért.

— **Utóhangok a komáromi ünnepségről.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Klapkaszobor bizottság titkára nyilatkozatot bocsátott közre, a melyben kijelenti, hogy a bizottság az ács-harkályi temetőben nem koszoruzta meg az elesett osztrák ulánusok sirját, sem Frigyes főherceghez nem intéztek beadványt a katonaságnak az ünnepségen való részvétele tárgyában.

NYILT-TÉR*)

A „Pécsi Napló” folyó hó 17-iki 269. számában „Rosszlelkű testvér” czim alatt a napihirek között nőmre és reám vonatkozólag több aljas rágalmat tartalmazó cikk jelent meg. Ez idő szerint nem kívánom ezen gyalázatos boszúból eredő ügy szerzőjének rosszlelkűségét szelíltetni, csupán azt bátorkodom kérdezeni a „Pécsi Napló” igen tisztelt szerkesztőségétől, vajjon az oly sokszor hirdett azon álláspontja, hogy „az ő lapja minden személyeskedéstől ment”, és mégis ily tisztán családi jellegű ügyet a napihirek között tárgyal, mily színben tünteti fel a nagy közönség előtt a „Pécsi Napló” szellemi irányát?, mert szerény felfogásom szerint talán még a „Pécsi Napló” sincs hivatva valakinek tisztán családi ügyeit és bajait a napihirek között tárgyalni és kritizálni.

Dárdán, 1896. évi november hó 17-én.

tisztelettel:

Paulicsék János
mészáros.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Kitűnő Angol TEA-RUM

James Walters & Comp. londoni cégtől, —

továbbá: valódi ó

Slavon-Szilvorium

eredeti palaczkokban 1 frt 20 kr.

NICK A. K.-nál Pécsen,
király-utca 2. sz. és Basár-udvar.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Eladó amerikai szőlővesszők.

5000 sima vessző Solonis 1000 drb. 10 frt.
5000 „ „ Portalis 1000 „ 8 „
4000 gyökeres „ „ 1000 „ 10 „
eladó, Gyulay Péternél Pécsen. Árpád-u.
55. szám alatt.

Egy őzi öltöny 11 frt

a Zentler-féle ruharaktárban

Király-utca 1. sz. városházával szemben.

Megérkeztek!! a filcz-czipők!

Kaphatók:

Benczenleitner József

czipóraktárában

Pécsen, király-utca 2. és 5. sz.

ÁRAK:

gyermek részére	60 krtól	2 frt 50 krig
leánykák	70 „	2 „ 80 „
nők	90 „	3 „ — „
férfiak	1 frt — „	8 „ — „

Utazó-czipők, loden vadász-csizmák és valódi orosz sár-czipők (Caloschen) olcsó áron és nagy választékban.

MEGERKEZTEK

a legújabb báli

 meghívó-

és

tánczrend-minták!

TAIZS JÓZSEF

könyvnyomdája

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.